Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

VERZONDEN 14 DECEMBER 2021

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

Gemeente Zwolle
t.a.v. Gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Rijkswaterstaat Corporate Dienst

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 11 11
F
kcc@rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Mevr. mr. J.J. Ottenhoff

T 06 50 41 92 92
judith.ottenhoff@rws.nl

Ons kenmerk
RWS-2021/42498

Datum 14 december 2021
Onderwerp Omgevingswet en rol RWS bij onteigeningen

Geachte Raad,

Graag vraag ik uw aandacht voor de veranderende regelgeving rondom onteigeningen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Aanvullingswet Grondeigendom verandert daardoor ook de rol en taak van Rijkswaterstaat in de onteigeningsprocedure.

Nieuwe situatie
Onder de Omgevingswet worden gronden niet meer per Koninklijk Besluit aangewezen ter onteigening, maar voortaan bij beschikking als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht.
De bevoegdheid om een dergelijke beschikking te nemen, komt te liggen bij alle bestuursorganen die het aangaat en dat betekent dat u zelf bevoegd gezag wordt voor de meeste onteigeningen op uw grondgebied. Het Rijk blijft zelf verantwoordelijk voor de onteigeningen voor projecten met nationaal belang.

Op dit moment verzorgt Rijkswaterstaat alle Koninklijke Besluiten m.b.t. onteigeningen en dat zijn er gemiddeld 32 per jaar voor Rijk, Provincies, Gemeentes en Waterschappen en met de komst van de Omgevingswet verandert dat en doet Rijkswaterstaat dit niet meer.

Dit betekent concreet dat u zelf de onteigeningsprocedure moet doorlopen en daarbij geen verzoek meer kunt doen bij de Kroon door tussenkomst van Rijkswaterstaat. Hiermee komen ook het vooroverleg en de voortoets door de experts van Rijkswaterstaat te vervallen.

Overgangsrecht
Op grond van het overgangsrecht van de Omgevingswet worden definitieve verzoeken die uiterlijk op de dag vóór de datum van inwerkingtreding zijn ingediend bij de Kroon nog volgens het oude recht van de Onteigeningswet worden afgehandeld. De verwachting is dat vlak voor de datum van inwerkingtreding meer verzoeken worden gedaan dan gebruikelijk. Concept-

dossiers waarop u een voortoets wilt laten doen door Rijkswaterstaat, dienen uiterlijk 1 maart 2022 voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, thans voorzien op 1 juli 2022, te worden ingediend.

Uw voorbereiding
De onteigeningsprocedure is een klein taakveld binnen de gehele Omgevingswet en zal naar verwachting niet bij iedereen direct in beeld zijn omdat een onteigeningsbesluit niet vaak genomen hoeft te worden. Tijdig de beschikking hebben over grond is echter essentieel voor het realiseren van ruimtelijke plannen en projecten. Ik vind een zorgvuldige overdracht en borging van de continuïteit in de uitvoering in de praktijk daarom van groot belang. Ik vraag daarom uw aandacht voor deze nieuwe taakverdeling, zodat u uw organisatie kunt voorbereiden op deze nieuwe bevoegdheid en daarbij behorende interne processen kunt inregelen.

Community of Practice
In het kader van de continuïteit hebben een aantal gemeentes, provincies en waterschappen samen met Rijkswaterstaat en BZK in een Community of Practice gewerkt aan een draaiboek onteigeningen voor de praktijk. Dit draaiboek zal naar verwachting volgend jaar digitaal beschikbaar kunnen worden gesteld aan alle bevoegd gezagen.
Daarnaast publiceert BZK volgend jaar een bredere handreiking Grondeigendom.

Binnen de Community of Practice denken de deelnemende toekomstige bevoegde gezagen verder na over mogelijke vormen van samenwerking en uitwisseling van expertise ten behoeve van een goede uitvoering van de onteigeningsprocedure onder de nieuwe wet.

Slot
Ik hoop dat ik met deze brief heb bijgedragen aan een soepele overgang van de onteigeningsprocedure onder de Omgevingswet. Voor eventuele vragen over of verzoek tot deelname aan de Community of Practice kunt u contact opnemen met mevrouw Ottenhoff. Haar gegevens staan in de kantlijn van deze brief. Voor inhoudelijke onteigeningsvraagstukken kunt u zich tot 1 juli 2022 wenden tot de CD Loket Onteigening (cdloketonteigening@rws.nl).

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
De Directeur-Generaal Rijkswaterstaat,

drs. M.C.A. Blom